1877. IX. évfolyam. 119. szám. Csütörtök, junius 21.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS ÉS IFJ. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében, s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt" közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorér 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legelcsébb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilttér"-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS
a
„DEBRECZEN"
hetenkint ötször megjelenő politikai és közgaszdászati lapra.

Midőn lapunk kilenczedik évfolyamának második felében szerencsénk van a n. é. olvasó közönség pártfogását továbbra is kikérni, igen kevés mondani valónk van.

Tiszta öntudattal mondhatjuk el, hogy azt, mit ez év elején igérni bátorkodánk, tehetségünk szerint teljesitettük is. Jövőre ismét biztositjuk a n. é. olvasó közönséget, hogy eddigi elveinkhez hüen, minden tetteinknek rugója, cselekvényeinknek iránya, **a haza szabadságának és függetlenségének** kivivhatása lesz.

Meggyőződhettek t. olvasóink eddig is, hogy az „**orosz-török háboru**" eseményeiről lehetőleg gyorsan s terjedelmesen hoztunk tudósitásokat.

„**Legujabb**" rovatunk, valamint eddig, ugy ezentul is **táviratokat**, és a **legfontosabb hireket** fogja tartalmazni változatos összeállitásban.

Számos munkatársaink nevét helyből, a fővárosból és a vidékről, feleslegesnek véljük elsorolni, mert nézetünk szerint, nem az a kérdés, hogy ki, — hanem az, hogy mit ir.

Helyi érdekeink szigoru szem előtt tartásával kiváló gondot forditunk a közeli vidék illetőleg a közeli megyék szellemi és anyagi képviselésére.

Tárczánk érdekessé tételéről gondoskodva van.

Lapunkat tartalomdussá tenni s ez által olvasóink tetszését továbbra is kiérdemelni legfőbb törekvésünk.

A „Debreczen" előfizetési ára:

Egész évre . 10 frt.
Félévre . . 5 „
Negyedévre . 2 „ 50 kr.
Egy hóra . . 1 „

A hirdetések pontosan és a legjutányosabb áron eszközöltetnek.

Előfizethetni helyben a „Debreczen" kiadóhivatalában, piacz-utcza (Vecsey-ház) Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésében s a vidéken minden postahivatalnál.

Tiszay Dániel,
a „Debreczen" felelős szerkesztője.

Debreczen, jun. 21.

A kettős birodalom belsejében a két quóta bizottság üzenetei felett folynak a vitatkozások. A magyar ministerek Bécsbe való futkosásának ideje ismét elérkezett. A bécsiek távol állanak attól, hogy a Tisza Kálmán által kifundált és keservesen kiszorongatott alku, vagy ha ugy tetszik egyesség formulárét csak egy pontjában is ugy, a hogy az már némileg megalkottatott, elfogadják. Az osztrák quóta bizottság mintha egyénei egy vastag nyársat nyeltek volna el, nem akarnak legkevesebb hajlékonyságot se mutatni semmi irányban.

Jól tudják a kegyetlenek, hogy a kaucsuk hajlékonysággal már az alku kezdetén megvert és zsákutczába szoritott magyar kormány utóljára csakhogy valami szilárd, valami önálló férfias lépésre ne kényszerüljön propter bonum pacis, és a hatalomnak körmei közt való megtarthatásának nemes indokából, ha csakugyan „muszáj" szépen oda engedi a sógoroknak hátainkról még az inget is.

Takaros kormány ha nemzetének adott programmját keresztülvinni nem birja, felakasztja a kulcsot, hátra sem nézve megy és átadja helyét egy másiknak, mely magában akaratot és fizikai erőt is érez, hogy a mit elődje bármely oknál fogva is mint jót, hasznost és a nemzet által egyedül elfogadhatót érvényre nem emelhetett: kivivja azt minden körülmények között, már hiszen ha kifordulna is a világ sarkaiból.

Azok az osztrákok odaát már nagyon is jól ismerik embereiket, az az oroszlánszivü Richárd, kit a megindult politikai mozzanatok legeslegkezdetén féltek és rettegtek: egy szelid, engedékeny viaszbábbá olvadt le előttük, mely a bécsi tilinkó nótáira s annak ütemei szerint intézi kezének és lábainak mozdulatait.

Ez okból mindent merészelnek. Éles szemeikkel belátván, jól tudják, hogyha magosra tartott orral a méltánytalanság legszélső határáig mennek is el a magyar kormánynyal szemben minket magyarokat tönkretevő követeléseikkel, az esetben sem lesznek kénytelenek lemondani, mert ha ezt tenni a magyar kormány feltételes szilárd magatartása folytán kényszerülnének is, fel se tehető, hogy a külső események jelen zavaros állásában a keleti válság fenyegető körülményei közt egy gyökeres változást előidéző kormányválságot ő felsége megengedne.

Azon nem kismérvü nyomást tehát, mit a külesemények a monarchiára gyakorolnak, az élelmes osztrákok felfogják használni Magyarország rovására, meglévén arról teljesen győződve, hogy Tisza Kálmán egyességi megállapodásaival zátonyra vettetik a gyakorlat hullámai által, ha ők azt ugy akarják.

Most már aztán az a kérdés merül fel, hogyha az osztrákok, teljes elhatározással megvetik lábaikat elfoglalt álláspontjukon, és a magyar kormányt is a sok mindenféle positióból kiveretés után megtalálja szállani a szentlélek és már továbbra tisztelet, becsület! de nem akar lejebb csuszni a lejtőn, hanem mindkét kezével megkapaszkodik egy kinálkozó bokorban: mi fog történni az esetben, mintán mint már emlitők, az az átkozott keleti bonyodalom kizár mindenféle kormányválságot?

Hát bizonyára ő felségének kell kezébe ragadnia a Nagy Sándor szablyáját, hogy egy csapással ketté vágja a megoldhatatlan gordiusi csomót.

Az osztrákok tehát, — mint a „Közvélemény" irja, habár kerülő utakon, — czélt fognak érni. Az angol pótszerződés fel levén mondva, a vámfelemelést az osztrákok már tényleg élvezik, a nélkül, hogy a nyers terményeknél Magyarország javára kilátásba helyezett compensátiók teljesültek volna. A quótánál pedig előreláthatólag a körülmények nyomása folytán megmarad a status quo, s igy Magyarország megkárosodása elvitázhatatlan a restitutióknál s a fogyasztási adóknál. Ide jutottunk kétévi alkudozás herce hurca és lemondási komédia után. Lépésről lépésre verik ki Tiszát minden positiójából s minden ujabb Bécsbe utazás alkalmával csak ujabb kudarczot hoz haza az ország számára.

Az osztrákoknak ő már kedves embere. Tul jártak az eszén. Féltek tőle mig nem ismerték. Most azonban ugy megszerették, hogy elölről s harmadszor kezdik az egész kiegyezést. Szeretnék most az 1867. XII. törvényczikket is revideálni Tiszával.

Szegény Magyarország! mi lett volna belőled, ha csakugyan a politikai dualismus revisiójával is Tisza Kálmánt bizod vala meg!

No de ne zugolódjunk, várjuk minő dictumot hoz haza az osztrákok előszobáiból Magyarország miniszterelnöke.

— **A képviselőház bizottságai.** A 153 milliós kölcsön zárszámadásainak megvizsgálása, s a gömöri vasuti kölcsön iránt jelentésre tett főrendi módositások tárgyában a ház zárszámadási bizottsága holnap ülést tart. A ház jogügyi bizotsága pedig egyik legközelebbi ülésében elfogja intézni a büntetőtörvényjavaslatnak egy pár — még függőben maradt — rendelkezését.

— **A képviselőház osztályai** ma az országos ülés után tárgyalás alá vették, s minden hosszabb vita nélkül elfogadták az Olaszországgal kötött kereskedelmi és hajózási szerződés hatályának meghosszabbitásáról szóló tvjavaslatot. Az osztályok előadóiból alakult közp. bizottság közvetlenül az osztályülések után összeülvén, szintén elfogadta a javaslatot, s annak központi előadójává Hegedüs Sándort választá.

— **A magyar quóta-bizottság** tegnapi ülésében a „Pest. Corr." szerint fölvetették azon kérdést valjon ne választassék-e meg azonnal az albizottság, melynek feladata lenne a tárgyalásokat tovább folytatni? Minthogy azonban ez eljárás csak azon esetben lenne ajánlatos, ha a bizottság többi tagjai az albizottság tanácskozásai alatt Bécsből eltávozhatnának; ez azonban nem igen történhetik meg mert, az albizottságnak az egész bizottsággal folytonos érintkezésben kell lennie, az albizottság megválasztását alhalasztották addigra a mig a második üzenet tervezete eléterjesztetik. — Mindkettő valószinüleg a pénteken tartandó ülésen fog megtörténni.

Az európai harcztér.

A Duna mellől ma is csak előkészületek hire érkezik, habár ezuttal már olyformán, hogy az orosz sereg átkelési kisérletét végre mégis közel jövőben bekövetkezhetőnek tarthatjuk. Ha a világgá bocsátott táviratok nem félrevezetésére számitvák, akkor az orosz hadvezénylet az átkelés pontjául éppen azt a helyet választotta, a hol Abdul-Kerim mindjárt eleinte várta, t. i. Gyurgyevo táját. Valószinüvé teszi ezt azon körülmény, hogy ez az egyetlen pont, a hol az élelmi és hadiszerek szállitása szempontjából annyira fontos vasuti összeköttetés egészen a Dunáig terjed, s igy az átkelés sikere esetén a Bulgáriában müködő orosz sereggel a kapcsolatot fentarthatja.

Másrészt azonban a török hadállások is e tájon legerősebbek s minden esetre még bevárandó, nem puszta tüntetés-e a Gyurgyevo körüli mozgalom, hogy a följebb, talán Turn Magurelli táján eszközlendő átkelést fedezze.

A Dobrudzsa felől betörni készülő orosz hadtestet Macsin erőditvényei fogják feltartóztatni. Mint egy mai sürgöny jalenti, Macsinba e napokban 10.000 főnyi török sereg érkezett; Macsin pedig teljesen uralkódik az e tájon egyedül járható ut fölött.

Az ázsiai harcztér.

Az ázsiai harcztéren történt, de még csak táviratilag jelzett csatározásokról mindezideig nem érkezett bővebb tudósitás.

A tegnapi Sz. pétervári jelentés szerint az oroszok visszaverték a törökök támadását. ebből meglátszik, hogy a törökök helyzete mennyire javult Azsiában; előbbi védelmi állásukat támadó fellépéssel váltotta fel, vagyis világosan látható ebből, hogy Mukhtár pasa felhagyott a hátrálási taktikával.

A lázadók száma Kaukázusban folyton szaporodik, ugy hogy az orosz sereg helyzete kényelmetlen kezd lenni. Az orosz sereg határt nemismerő kegyetlenkedése, mely minden képzeletet felülmul, határt nem ismer. Egész falvak lakóit, nem kimélve sem az ártatlan kisdedeket, sem a tehetetlen öregeket, sem pedig a gyöngéd nőket, pusztitják, égetik és gyilkolják halomra.

A montenegrói harcztér.

A montenegróiak a Duga-szorosban szenvedett vereségek után kénytelenek voltak otthagyni kedvező positiójukat és visszavonulni Osztrogba, a hova mint már nehány nap előtt emlitettük a hős Nikita vonult főhadiszállásáról.

Most Osztrogból küldik szét a csufosan meglakolt montenegrói hősök hazug táviratikat.

Most már ezentul a törökhadak összmüködése folytán Cettinje, a montenegrói főváros fog az operatio czéltáblája lenni.

— **A bécsi tárgyalások** teljesen sikerteleneknek bizonyulnak be. Tisza Kálmán min. elnök még nem tért vissza Bécsből; közelebre várják, ugy szintén Széll Kálmán pénzügyminisztert, s az utóbbitól érkezett távsürgöny folytán a képviselőház pénzügyi bizottsága péntekre hivatott össze, hogy a czukoradó-törvényjavaslatot tárgyalja. Minthogy a pénzügyi bizottság tagjainak nagy része a regnicolaris bizottságnak is tagja, következtethető, hogy a quota-bizottság tagjai is elhagyják Bécset s a tárgyalások egyelőre megszakitottaknak tekinthetők; ujabban valószinüleg csak ősszel vétetnek fel. Mint a kormányhoz közel álló körökben állitják, mind a magyar, mind az osztrák kormány szilárdul cabinetkérdésnek tekinti a létrejött megállapodásokot, s ha az osztrák kormányról is állitott e hir való, a válság egész sulya Ausztriára nehezedik, mert első sorban ott akarja a parliament a kiegyezést megbuktatni.

Az eddigi orosz-török háboruk történetének vázlata.

— Kovács Gusztávtól. —

(Folytatás)

Midőn 1809-ben I. Napoleon és I. Sándor czár az erfurti találkozás alkalmával Európa felett osztozkodtak (Mint az utóbbi unokája II. Sándor czár most Törökország felett. Hogy kivel? Az a jövő titka.) Anglia és a porta szövetkeztek ellenök s a porta és az orosz udvar közt egy három évig tartó háboru ütött ki, melyben a török megveretett s 850 négyszög mértföldnyi területet engedett át.

Anglia kalmár politikája itt gyönyörüen kitünik, mert midőn halálos ellene Napoleon s Sándor között a „nagy háboru" kitört, ő járt Török és Oroszország közt békéltető gyanánt, holott ő maga biztatá e harczra a portát.

A béke Bukarestben köttetett meg 1812 máj. 28. A Dniestertől a Pruthig elterülő tartomány az orosz kezeibe került. (Lásd Muradgea d' Ohosson tolmács történeti munkáját: Tableau de l' empire Ottoman.)

I. Miklós orosz czár a hagyományos politika nyomdokain haladt. 1826-ban Akjermanban szerződés jött létre melyben a porta a bukaresti béke feltételeit megtartani, a dunai fejedelemségeknek független kormányt adni köteleztetik. A sultán II. Mahmud (1808-39) e szerződést alá irta.

E közben kitört a görög szabadságharc. A görögök védelmére 1827 jul. 6-án Londonban Angol Franczia s Oroszárszág elhatározá hogy beavatkozik mit a szultán vissza utasitott. Ausztria Poroszország jóindulatulag figyelmeztették a portát, hogy gondolja meg mit cselekszik. Azonban a szultán álhatatos maradt, mert 1828 apr. 26. meg jelent az orosz hadüzenet, melyben a czár kinyilvánitá, hogy nem foglalás, hanem a szerződések megtartatása végett fogott fegyvert.

Az orosz czár bizott abban is, hogy janicsár sereget kiirtotta. Mahmud hiven meg tartván azon szavait, hogy: „Vagy a janicsárokat irtom ki, vagy szántóvas hasitandja Stambul területét."

Itt felemlithetjük, hogy Mahmud igen sokat tett Törökország reformálása végett. A rendes katonaságot is ő alapitá 1826 tavaszán.

A sultán mintegy 165000 embert tudott kiállitani Európában és Ázsiában. Igen, Ázsiában is, mert már ekkor egészen a Kur folyóig hatoltak előre az oroszok. A nogai puszta elfoglalása által nagy csapás érte a török haderőt, elvesztvén ez által sok ezer tatár könnyü lovast.

A háborut Wittgenstein tábornok nyitá meg, 120 ezer orosszal átlépvén a Pruthot.

A törökök Brailát vitézül védelmezték s az orosz harczosok bár czárjuk szeme előtt harczolának, sokáig nem birták be venni azt. A hős Soliman pasa sok rohamot vert viszsza s csak midőn a város össze lövetett, adá meg magát, szabad elvonulás feltétele alatt. Nehány apró erősség elfoglalása után a fősereg Sumla és Várna, egy-egy hadosztály pedig Widdin és Silistria felé indult jul. közepe táján. — Sumla alatt a két sereg több véres, de eldöntetlen csatát vivott. A vár elzárolása nem sikerült, ugy hogy novemberben Silistria alá ment az ostromlóhad, menet közben a törökök az orosz utóhadat meg semmisitették.

Várnát Suchtelen tábornok jul. 20-án kezdé ostromolni. A várat Izzet Mehemed, a lángeszü Kapudán basa védte, kinek vezénylete alatt a várőrség példátlan, halált megvető bátorsággal küzdött. Az oroszok minden nélkülözhető csapatot idevontak.

Miklós czár az ostromot személyesen vezeté, s aug. 10-én Izzet basát felszóllitotta, hogy adja fel a várat, mire ez kemény ágyu tüzzel felelt. Oct-6-án általános roham intéztetett, azonban az oroszok véres fővel, temérdek ember veszteséggel vissza verettek. Oct. 8-án a megakadásra felszóllitást Izzet ismét vissza utasitá, oct 10-én azonban, midőn minden lő és élelmiszer elfogyott, Jussuff alparancsnok a várat feladá. Izzet a fellegvárba huzódott melyet két nap mulva feladott, serege romjával együtt szabad elvonulást nyervén. Izzet hősiességét maguk az oroszok is tisztelték s bámulták. Az oroszok az ostrom alkalmából 20.000 embert vesztettek.

Ázsiában is a törökök vesztettek. Anaka, Poti, Kars, Achalziz, Bajazid megadták magukat vagy bevétettek.

(Folyt. köv.)

— **A MAGYAR FŐVÁROSBÓL.** Az országos szinképezde vizsgái most folynak, az érdekes gyakorlati vizsgák e hó 21-én tartatnak meg. **A Duna** partján tegnap a Margit sziget felé eső nagy faraktárak között tüz ütött ki. **Budán** jelenleg (annak is pedig csupán egy kerületében) több mint 100 árverés van kihirdetve, kizárólag az adóvégrehajtások alkalmával a kerületben lakó feleknél lefoglalt ingóságokra. **A lipót**mezei tébolyda orvosi és tisztikara e hó 23-án a Lipótmezőn, a Schwab-féle nagy vendéglő üvegtermében tánczvigalmat rendez. **Az állatkertet** ismét baj fenyegeti, a multkor az oroszlán döglött meg, a napokban a párducz, most pedig az egyik (azután meg a másik) tigris akar a rosz hus miatt megválni az élet gyönyöreitől.

VIDÉK

— „Debreczen" levelezése. —

Szalacs, 1877. jun. 20.

T. szerkesztő ur! Falunkban, ugyszintén az egész környéken azon négyszeres gyermek halál képezi a közbeszéd tárgyát, mely e község minden tagját megháboritá.

Egy gyermek vizbe fult, egyet a szülei gondatlanság agyon forrázott, kettő pedig rejtélyes módon meggyilkoltatott. — A mult hét elején ugyanis két árva testvérgyermek, egyik 10 éves fiu, a másik 7 éves leány, eltüntek a gyámok házától, senki sem tudott nyomokba akadni.

Mintegy három nap mulva tüz ütött ki a faluban; a falu záros szinben álló vizipuskáát előhuzzák, vizet akarnak bele tölteni, s borzadva hökkennek vissza az ott lévők: a viztartóban ott van az eddig hiába keresett két gyermek hullája.

A „DEBRECZEN" TÁRCZÁJA.

Dissonantia.

Ajánlva Szana Tamásnak.*)

Hitvány köny, pusztulj el szememből!
Kijózanodtam. Nem vagyok beteg.
Uj hevülések tüze-lángja
Égesse, lobogtassa lelkemet.

Szakitok veled, multam álma
S ha mindjárt szivem szakad is veled!
El, el, ti bágyadt, érzelgős dalok —
Egészségesebb dalt próbálgatok.

És mit is vesztenék a multtal?
Nehány emléket, hulló romokat.
Könnyezze más! Kezdő szerelmes,
Vagy az, ki végkép multjához tapadt;
De én most uj hangokba kezdek —
Megéneklem a gyárat, vasutat!
'Sz mig álmodoztam (rettentő gyalázat!)
Köröttem óriássá nőtt a század.

Aztán, ha azt a semmiséget
Dalolnám, a mi ép tulajdonom —
No hiszen azzal sokra mennék!
Ki csüngne részvéttel bus hangomon?
Szenvedtem? Hallgassak jajommal!
Boldogtalan vagyok? Csak gondolom!
Költő-fájdalmak, rimbe gyurt keservek —
Ezek csak verek, dőre, balga versek!

Más hangot kér a nagy közönség
S légy rajta, hogy tetszését jól kilesd!
Utad irányát kiecégérzi —
Haladj a jelzett uton egyenest.
Ez vidámságot óhajt tőled,
Az nem tür könnyü hangu énekest:
Annak nevetsz hát s ennek könyed' ontod,
Azért bölcs a neved, hogy tégy bolondot.

Dobd ki lelkedből az iránytüt
És öld el a piócza vágyakat;
Taposs ragyogó álmaidra
Mig azok fátyla rongyokká szakad;
Árulj divatos cifraságot,
Festéket, csörgő sapkát, álhajat!
Feledd: ki voltál s légy a kor költője,
Hazug érzelmek bérelt hirdetője!

Oh! gyáva szivem, gyarló lelkem,
Ti panaszoló, siró gyermekek —
Fáj, hogy hideg van; fáj, hogy eltünt
Szép álmatok és bus szerelmetek?

De itt vannak a börze, gépek,
Telegraph! Nos, hát lelkesedjetek!
Mit ég-föld bája nem pótolna ki,
Talán ezek ki fogják pótlani!

Hisz istenné lett már az ember
És merő boldogságból áll a lét!
Az elme, büszke harcot viva,
Nagy terveivel mind magasbra lép,
S e láz, e diadal zajában,
Van, a ki kesergni tudna még?
Kit lelke gyötrő buja, gondolatja
Átokként üldöz mélybe, sivatagba?

Kinek egész világa nem több,
Mint egy-egy örökfájó, néma seb,
Mely mégis neki mindeneknél
Drágább és mindeneknél kedvesebb?
Egy emlék, mely oly „semmi" másnak,
De neki minden, minden, ugy lehet?!
Egy gondolat, mely lelkét szétszakgatja
S egy köny, a melyben szive teljét adja?!

Oh! ha van ilyen szánandó lény,
Bizonynyal bomlott szervezete van;
Holdkóros, méla, vérszegény lesz,
Ember s világ iránt igaztalan!
Akaszsza szegre hitvány lantját
Vagy térjen észre, mint én jómagam,
S ha sohajokból élt is volna máig —
Most fujja századának harsonáit!

Nem, nem! — Dalaim bus öszhangját
Csinált hangokkal ne zavard, szivem!
Ne mondj le gunyolt sebeidről,
De titkold, őrizd azokat hiven;
S mint a virág, ha napja eltünt,
Magába zárul halkan, szeliden:
Vond össze tépett kelyhed csüngő szárnyát
S álmodd tovább derütlen sorsod álmát!

Endrődi Sándor.*)

*) E költemény válasz kiván lenni Szana Tamás következő vádjára: „Költőinknél az egyéniség lett uralkodóvá; egyedüli gondunk saját kedves énünk dédelgetése; nem tudunk megszabadulni apró örömeinktől, apró bajainktól. Saját élményeink szük körén tul emelkedni egyáltalában nem vagyunk képesek: örömét, csalódását, fájdalmát zengi mindenki. A kor, mely örökös pezsgésével szüntelen ujit, rombol, épit, csaknem nyom nélkül halad el költészetünk fölött s nem akad költő, ki örök tartalommá dolgozná fel a mozgalmas idők hullámveréseit."

*) Mutatvány a szerző sajtó alatt levő kötetéből, mely legközelebb fog megjelenni a Petőfi társaság könyvkiadó vállalatában.

Hogy kerülhetett a záros szinbe? Látják, hogy a szinoldalából két darab deszka erőszakkal le van szaggatva, a szivtelen gyilkos ott vitte be áldozatait, — de már bizonyosan halva, mert vizsgálván a holttesteket észreveszik, hogy egyiknek kézerei, a másiknak nyakerei felvannak vágva s a test nagy részben vértelen.

Ki tehette e kegyetlenséget? A kihozatott járási orvos Dr. Gelbstein nagy okosan gutaütést konstatált a halál okául, ez azonban nem talált hitelre. A nép fel van izgatva s erős vizsgálatot követel, melyet már azért is meg kell tenni, mert a nép gyanuja borzasztó irányt vett.

Óhajtandó volna, hogy egyszer már az ily relytélyes gyermek gyilkosságok, és a mostanában oly feltünő mérvben elszaporodott gyermek eltünések nyitja feltárulna a világ előtt s a büntető igazság keze elérné s kiirtaná azon szörnyeket, kik ily rettentő aljasságra nem borzadnak vetemedni.

Vidéki.

— **VIDÉKI HIREK.** A váczi fiatalság a polg. lövölde nagy termében szombaton (f. hó 23.) a török sebesültek javára nyári mulatságot rendez. **A kecskeméti** 48-as kör V e r h o v a y Gyulát az alapszabályok értelmébe elnökileg ajánlott több tag közül egyhangulag tiszteletbeli alelnökévé választá. **A váczi** siket-néma-intézetben a nyilvános zárvizsgák e hó 28-án lesznek. **A n-kanizsai** Guttmann-czég, Magyarország egyik legnagyobb fakereskedője egy 1000—1500 akós óriás hordót készittet, mégpedig csinos kiállitással. **Késmárkon** nagy erdő-égés volt, melynek 3000 öl tüzifa esett áldozatul.

Külföld.

F r a n c z i a o r s z á g. A francziaországi események mindegyre bonyolultabbak kezdenek lenni, a bonapartisták azt hiszik, hogy elérkezett a kedvező pillanat, melyben minden válogatás nélkül a köztársaság ellen a czél szentesiteni fogja az eszközöket. Mint a „K—ny“-ben olvassuk, parlamenti botrányokkal nem elégszenek meg. Behatolnak a mühelyekbe, és nyilt lázadást akarnak szitani a munkások közt. Hüen világitja meg aljas eljárásukat a következő proklamaczió, melyet a mühelyekben terjesztenek:

„Barátaink! Buzgalom és éberség! A köztársaság halálos küzdelemben van. A próba megtörtént; nincs őszinte hazafi, a ki azt a galád kormányrendszert el nem itéli, a mely 1793-ban patakkal ontotta a vért, a mely milliárdjainkat és tartományainkat átadta az ellenségnek, a mely elkövette a commune véres gaztetteit, a mely végre állhatatlansága és szüntelen nyugtalansága által Francziaországot okvetlenül veszélybe dönti. — A császárság, mely nekünk rendet, dicsőséget, hallatlan jólétet adott, s mely, ha a bünös ellenzék nem lett volna egy részen Poroszországgal, megszerezte volna nekünk a rajnai határt, egyedül a császárság menthet meg bennünket. Ma ismét föltámadt, holnap jogosan fog fönnállni.“

* * *

N é m e t o r s z á g. A franczia válság Berlinben nagy mértékben elvonja a keleti eseményekről a közfigyelmet s mint némelyek vélik, nem lehetetetlen, hogy a keleti kérdés a nyugotival jelentékeny összeköttetésbe jöjjön. Berlinben egyátalában nem nézik nagy nyugalommal a párisi dolgokat, sőt azon erős meggyőződésben élnek, hogy a császári párt győzelme a revanche-háborut jelentené, s az ezen fordulat lehetősége iránt táplált hitet Mac-Mahon s kormánya bukásának valószinüsége sem döntheti meg, mert a franczia kormány jelenlegi vezérfiai, mint magokviselete mutatja, elég vakmerőek arra, hogy egy választási bukás miatt meg ne adják magokat. Ezen viszonyokkal szemben valószinü, hogy Berlinben azt szeretnék, ha a béke kelen mielőbb megköttetnék. Németország — mint a „Pester Ll.“-nak Berlinből irják — oly állást biztositott magának, melyből alkalmas időben közvetitőleg léphet ki, s ugy látszik, Reusz herceg feladata Konstantinápolyban ezen eshetőségre előkészületeket tenni, hogy annak beálltával semmi nehézség se merüljön fel sem a török, sem az orosz kormánynál.

* * *

H o b a r t basa, mint egy mai sürgöny jelenti, néhány pánczélos hajóval Gibraltár közelében cirkál, hogy az oroszok pánczél gőzösét, mely e hó 4-én Brest kikötőjéből tengerre szállt, elfogja.

* * *

G ö r ö g o r s z á g. A görögök lázadása Thessaliában növekedőben van, s Athenéből rendszeresen szerveztetik. A Szent-György klastrom táján gyülekező lázadók vezére Karapataki Klephta vezér, kihez Athenéből több képzett katonatisztet küldtek, ugyszintén nagymennyiségü fegyvert is. Magában Athenében az egyetemi ifjuság formaszerü háborus-szövetséggé egyesült, mely fenyegető tüntetésekkel izgat, hogy a kormány mielőbb hadat izenjen Törökországnak. Egy küldöttség megjelent Trikupisnál és követelte tőle, hogy a kamrában a háborut sürgesse, midőn pedig Trikupis kitérőleg felelt, nyiltan fenyegették, hogy mint áruló fog bünhődni. Az egész városban példátlan terrorizmus uralkodik. — A porta Thessaliában és Ephirusban mozgósitja a nemzetőrséget s ellátta tüzérséggel is.

UJDONSÁGOK.

* **Mindazon t. előfizetőinket, kik előfizetéseikkel még hátrányban vannak, bizalommal kérjük föl, hogy hátrányaikat haladéktalanul beküldeni sziveskedjenek. Egyszersmind kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük e hó végével lejár, annak mielőbbi megujitását eszközölni sziveskedjenek.**

* **Eljegyzés.** Ifjabb gróf Dessewffy Miklós ur, városunk egyik képzett fia, tegnap jegyezte el magának a bájos és szellemdus B a y B e r t a kisasszonyt. — Őszinte szivünkből kivánunk hosszan tartó boldogságot ez önzetlen szerelemből kötött frigyhez.

* **Szab. kir. Debreczen** város főreáltanodájának az $187^6/_7$-dik tanévet berekesztő közvizsgálatai a főiskolai épületben következő rendel tartatnak meg: Az I-ső osztályé: a gymnasiumi I-ső teremben. Junius 25-én a természetrajz és németnyelvből, junius 26-án a történelem és földrajzból, junius 27-én a számtan és mértanból, junius 28-án a magyarnyelvből. A II-dik osztályé: a gymnasiumi II-ik teremben. Junius 25-én a földrajz és történelemből junius 26-án a számtan és mértanból, junius 27-én a franczia- és magyarnyelvből, junius 28-án a természetrajz és németnyelvből. A III-ik osztályé: a gymnasiumi III-ik teremben. Junius 25-kén a számtan és mértanból, junius 26-kán a magyar- és franczianyelvből, junius 27-kén a németnyelv és természettanból, jun. 28-kán a történelem és földrajzból. A IV-dik és VI-dik osztályé: a gymnasiumi IV-dik teremben, Junius 25-kén a magyarnyelv, természetrajz és természettanból, junius 26-kán a mathesis és vegytanból, junius 27-kén a történelem, földrajz és németnyelvből, junius 28-án a franczianyelv, szám-, mértan és ábrázoló mértanból. A közvizsgálatok tartama alatt junius 25-től bezárólag 28-ig naponként d. u. 4 órától 6-ig rajzkiállitás a rajzteremben, a testgyakorlati vizsgálat pedig junius 28-kán d. u. 5 órakor a tornateremben tartatik meg. Ezen nyilvános vizsgálatokra — melyek naponkint pontban 9 órakor kezdetnek meg, és a melyeken minden növendék minden tantárgyból fel fog szólittatni, — a szüléket s általában a tanügy iránt érdekelteket tisztelettel meghivja — Debreczen, 1877. május 20. — A reáltanoda igazgatósága.

* **Megeredt az égnek csatornája** ma délután két órakor. A tikkasztó hőséget, a fulladt levegőt a huzamosb ideig tartó eső egészen megtisztitotta. A vetésekre is bizonyára jótékony hatással volt, s a gazdálkodóknak folyton növekvő aggodalmát, ez áldásos eső, biztató reménynyel váltotta fel.

* **Föt. Czékus István** ev. püspök ur a mai déli vonattal városunkba érkezvén, a vasutnál Simonffy Imre polgármester ur és Révész Imre ur által ünnepélyesen fogadtatott. Simonffy Imre ur üdvözletére a püspök ur nehány szavakban kifejezte őszinte köszönetét. Megérkeztek még a föt. püspök urral együtt nt. Bertalan János nyiregyházai esperes ur, T. Farbaki József nyiregyházai esperes ur és Nagy Lajos ur, a nyiregyházai orgonista kántor. — A mai esteli vonattal megérkezik még a holnapi i s t e n i t i s z t e l e t n é l való közremüködés czéljából a nyiregyházai dalárda is. Ma délután 2 órakor pedig a föt. püspök ur tiszteletére a „Bika“ vendéglő nagytermében számos teritékü banquett rendeztetett, melyen képviselve volt a többek között városunk egyházi és polgári hatósága is.

* **Esküvő.** Tegnap délután esküdtek örök hüséget egymásnak Kuczik András és Feke Mariska kisasszony. Áldást kivánunk e frigyhez.

* **Köszönet nyilvánitás.** — Az immár elmulandó iskolai év elején a jogász önképző kör részéről kibocsájtott felhivásra aláirásokkal az önképzőkör pártolóivá lenni kegyeskedtek: Liszka Nándor ur 10 fttal: főt. és ngos Révész Bálint püspök ur, tek. Dr Török József Dr Kola János, Nagy Ferencz, Dr Scheer Benő, Dr Medve Kálmán, Márton Lajos, Nemes Kálmán urak 5-5 fttal, tek. Buzás Pál, Simonffy Sámuel, Balogh Ferencz, Kőrösi Sándor urak 4-4 fttal; Egy Valaki 3 ft és 3 db értékes könyvvel; tek Kassay Sámuel, Paksy Imre, Ábrahám László, Márk Endre urak 3-3 fttal: tek. Dr Kovács Sándor ur 2 db 1 fttos tallérral; tek Tóth Ferencz, Dr Király Ferencz Budaházy István; Nánásy László, Vadon Sándor Kis András, Bátohory Sándor urak 2-2 fttal, tek. Gulyás József ur 1 fttal. Midőn felhivásunk eme szép eredményét ezennel a nyilvánosság elé hozom: egy idejüleg a tudomány szent oltárára áldozatot hozóknak kegyes pártfogásukért a debreczeni jogász önképző kör képviseletében hálás köszönetemet nyilvánitom. A befolyt összeg a debreczeni jogász önképzőkör javára a debreczeni takarékpénztárnál helyeztetett el. Debreczen 1877 junius 21 Csató Zsigmond jog. önk. kör elnöke.

* **Ama gyilkosleányt,** Benke Zsófiát, kit a debreczeni törvényszék azért, mert a 13 éves Varga Eszter szolgáló leányt szándékosan meggyilkolta, — t i z e n ö t é v i börtönre itélt s az itéletet a királyi tábla is helyben hagyta, a legfelsőbb itélőszék tegnapelőtt hozott határozatával az itélet alól feloldotta; egyidejüleg az orsz. egészségügyi tanács által ujabb orvosi vizsgálat tartását rendelvén el a gyilkos leány szellemi állapota felett.

* **A nagy hegy egeret szült.** A hirlapokat s általok a magyar olvasó közönséget soha nem ültette ugy senki, fel mint most Manasses. Legujabban tett vallomásai folytán kitünt, hogy hitvány csaló. Igazi neve Papp János karjára van tetovirozva 1833 évszámmal, a további kihallgatások kétség kivül több rendbeli csalásait és álnevét fogják kideriteni. Soha Szibériában nem járt, nem is tud oroszul. Már egy év előtt Ördöngös-Füzesen Máté Jánosnak adta ki magát, megnősült s feleségét ott hagyta. Manasses vallomásai a közönség előtt roppant indignatiót keltettek. Őrizet alá helyheztetett.

* **Curiosum.** A gyógyászat egyik doktor munkatársa közelebb a következő levelet vette: „T. orvos ur! Emlékezni fog rám, régi betegére, kinek 1870 ben, hogy életét megmentse, balkarját volt kénytelen levágni. Akkor még fiatal és vagyonos voltam, tehát örültem életem megmentésén, do most már munkaképtelen és szegény vagyok, mint a templom egere, csaknem jobbnak találnám, ha ez életmentés nem sikerült volna önnek. Azon reményben, hogy ön mint életem megmentője, annak fentartásáról gondoskodni is emberszerető kötelességének fogja ismerni, kérem segitsen sorsomon minél előbb, nehogy elátkozzam sikeres fáradozásait s tudományát. Találjon módot arra, hogy megmaradt életemet rangomhoz és szokásaimhoz mérten élvezhessem s tudasa azt lekötelezett eliensével. G. A-vel.“ — Tessék aztán a doktornak szerencsés mütétet végezni.

* **Piaczi árak.** 1877. junius 5. Alsó és felső árak. 1 hektoliter buza 7.32—9.44 kr. 1 hectoliter kétszeres 7.00—7.32 kr. 1 hectoliter rozs 5.70—6.02 kr. 1 hectoliter árpa 3.10—3.42 kr. 1 hectoliter zab 2.78—3.10 kr. 1 hectoliter tengeri 4.06—4.88 kr. 1 hectoliter köles 4.72—5.04 kr. 1 hectoliter köles kása 8.94. kr. 1 zsák burgonya 2.60 kr. 100 kiló szalonna 57, 58, 59 frt. 100 kiló háj 59, 60, 61 frt.

* **A „Vasárnapi Ujság“** junius 17-ki száma következő tartalommal jelent meg: Kmety György (arczképpel). — Déryné naplójából. — Stambulban (képpel). — Kmety díszkardja és rendjelei a nemzeti muzeumban (3 képpel). — Az ázsiai csatatérről: Bajazid vára Török-Örményországban (képpel). — Magyarok szibériai fogságban és Petőfi. — „Servadac Hector kalandos vándorlása a naprendszeren át.“ Verne regénye (2 képpel). — Négy költemény Tóth Ede müveiből. — Adriai képek: Ragusa; Boche di Cattaor (képpel). — Herman Ottótól — „Samil“ Karczolat Junius Brutustól. — Irodalom és müvészet, stb. rendes hetirovatok.

Legujabb.

— P e r a, jun. 19. Hitelt érdemlő tudósitások nyomán jelezhető, hogy az oroszok a Kaukázusban iszonyu kegyetlenségeket visznek végbe s hogy végre gyalázatos tetteikre feltegyék a méltó koronát, felgyujtottak egy katonai kórházat, hol 800 beteg a lángokban lelte halálát.

— K o n s t a n t i n á p o l y, jun. 20. A Montenegróban müködő hadseregektől érkezett hirek megerősitik Nikszics élelemmel való ellátását, az osztrogi magaslatok elfoglalását és Ali Szaib pasa előnyomulását, a martiniczi és garoviczai magaslatok elfoglalását s heves harczok után két montenegrói kerület megszállását Mehemed Ali pasa által. Az abkházok, támogatva a török flotta által, csütörtökön megverték az oroszokat Csamcsaránál. A török csapatok megverték a bosnyák fölkelőket a beskei és a bányaluka kerületekben. Erzerumi sürgönyök Toprakalé irányában folyt jelentéktelen harczokról szólnak.

Felelős szerkesztő:
TISZAI DÁNIEL.

HIRDETÉSEK.

Biztositási jelentés.

Az 1838-ban Triestben alapitott
Adriai biztositó-társaság
Riunione Adriatica di Sicurtá
mely
HUSZ MILLIÓ FORINT
biztositéki alappal bir, a leg olcsóbb dijak mellett biztosit:
tüz-, szállitmányi- és jégkárok ellen,
azonkivül **az ember életére** a legkülönbözőbb módozatok szerint; — a debreczeni főügynökség
Sesztina Lajosnál.
227 2—3 Biztositási iroda Széchenyi-utcza 1761. sz. a. régi posta épület.

Margitszigeti gyógyfürdő
Budapest főváros közvetlen kö elében.
35° R. meleg artézi forrás — porczellán-, márvány-, kád- és kőfürdők zuhanykészülékkel — nagyszerü kert — 300 teljes kényelemmel berendezett szoba — társalgási terem — kül- és belföldi lapok — naponta zene.
Kóralakok, melyek ellen a margitszigeti hévviz kedvező eredménynyel használtatott:
Köszvény — az izületek, izmok, csonthártya, ideghüvely, idült csuza. A csuz, köszveny, erőmüvi behatások, typhus után fellépő hüdések. — Zsábák. — A csontbántalmakat, csontszut, izületi bajokat és külsértéseket követő elváltozások. — Fájdalmas hegek, merevség, hüdés. — Bőrbántalmak. — Vizeleti nehézségek. — Méh- és hüvelybántalmak.
A hévviz belsőleg eredménynyel használtatott: idült gyomorhurutnál és alhasi pangásoknál.
A szigeten van gyógyszertár; rendelő orvos: dr. Verzár.
Bérleteknél ugy a fürdő-, mint a menetjegyek együttes váltásánál árelengedés.
A szigeten lakók a fürdő használatnál és a menetjegyeknél előnyben részesülnek.
A fővárossal óránkint kétszer közlekedés.
A nyári idény május 1-én megnyittatott.
A lakások megrendelése: a szigeten a felügyelőségi irodában.
162 5—5 **A margitszigeti felügyelőség,**
utolsó posta: Ó-Buda.

Hirdetés.
A „Debreczeni Ipar és kereskedelmi bank“ részéről közhirré tétetik, hogy a nevezett banknál lekötött 63., 386., 848., 954., 1002., 1085., 1155., 1210., 1232., 1233., 1334., 1365., 1396., 1416., 1460. számok alatti zálogtárgyak 1877. évi junius 26-án s esetleg folytatólagos napjain, a bank üzleti helyiségében (Pénzügyigazgatósági épület, czegléd-utca 2 szám alatt) mindenkor délután 3 órakor nyilvános árverésen elfognak adatni. Annálfogva az illető zálogtárgyak tulajdonosai felhivatnak, hogy ha zálogjukat az eladástól megkimélni kivánják, a kitett árverési határnapig igyekezzenek kötelezettségüket beváltani, egyuttal figyelmeztetnek arra is, hogy ha az eladási árból a zálogot terhelő kamat és tartozás ki nem telik, a hiány per utján fog behajtatni.
Debreczen, 1877. jun. hó 12.
Debreczeni ipar és kereskedelmi bank.
235 2—3.

HIRDETÉS.
A parádi vizraktárt sikerült megnyernem, minek folytán azon előzményt nyujthatom, hogy:
1 db. 50, ¾ literes üveget tartalmazó rakaszt 9 ft.
1 „ 60, ½ „ „ „ 7.60 kr.
üvegszámra pedig:
1 db. ¾ literes üveget 19 krért.
1 „ ½ „ „ 14 „
számithatok.
A jutányos ár mellett a t. cz. közönség még arról is biztositva van, miszerint friss töltésü, jól dugaszolt és tisztán kezelt vizet nyerend.
Tisztelettel
Debreczenben
GERÉBY FÜLÖP.
224 2—6.

IGÉRVÉNYEK
hitelsorsjegyekre — bécsi sorsjegyekre
csak 4 és fél frt s bélyeg. — csak 2 és fél frt s bélyeg.
Mindkettő együtt csak 6½ frt és bélyeg.
főnyeremény 400,000 frt! főnyeremény
Huzás már jul. 2-án.
„Merkur“ váltóüzlet
kiadóhivatala Bécs, Wollzeile 13. sz.

Kuglizó bábuk és golyók
Lignum sanctumból,
ruhamángorló- és csavarógépek,
ugyszintén nagy kiválasztásban mindennemü **fa** és **csont-diszmücikkek** a legjutányosb árakon. Javitások gyorsan és olcsón eszközöltetnek
BAUER MÁTYÁS
esztergályos-mesternél
ezelőtt Kattausch J.-né,
Budapest, sebestyén-uteza 3.
232 2—3

Umrath és Társa
prágai gazdasági gépgyárosok altal készitett különlegességek, u. m. szilárdan álló és kerekeken járó
szegeshengerü cséplőgépek,
fekvő és szinte kerekeken járó **oszlopos járgánynyal, kéz- és igásjószág erőre alkalmazva,**
továbbá
tisztitó rosták, tengeri morzsolók, szecska, répa és burgonya vágó és amerikai rögtörő gépek mutatvány raktára
Posszert János, gyári főügynöknél Debreczenben,
piacz-uteza 1903. sz. Ugyanott megrendelhetők
GARRETT R. és FIAI GŐZCSÉPLŐGÉPEI
és
Samuelson és Társa arató és kaszáló gépei.
Képes árlapokat a nevezett ügynökség kivánatra bérmentve küld. — rendelmények foganatositását eszközli, és eladást közvetitőket külön jutalékban részesit.
Mind ezen gépek kitünő munkaképességeért a nevezett gyárosok kezességet vállalnak.
208 9—?

Gummi és halhólyag
csak a legjobb minőségből 1—4 frtig tuczatonkint.
Empecheur
(magömlést védő)
biztos hatással, az egészségre ártalmatlan, — darabonkint 2 frtért tüzetes utasitással küld titoktartással utánvétel mellett
ZIEGER JANOS
Gummi különlegességek és sebkötelékek gyára
Gracban. 148 10—

Hirdetés.
Bátorkodom a t. helybeli valamint a vidéki kereskedő urakkal és piacon áruló asszonyokkal tudatni, hogy a mult évi még kevés fenmaradt fokhagymámat, mely jó minőségü, szándékozom mérsékelt árért eladni.
Szinte jó téli füstölt sonkákkal is mérsékelt árért szolgálhatok, a venni szándékozó urak és asszonyok kéretnek eziránt miklós utcán 1948 sz. a. lévő szatócs boltba rendeleteit elküldeni.
236. 3—3.

LAJOSY BÉLA
kocsigyártó,
Debreczenben, piacz-utcza 2137.
özv. Nánássy-féle házban.
Ajánlja magát a helybeli és vidéki n. é. közönségnek mindennemü
UJ KOCSIK KÉSZITÉSÉRE
valamint ócskák átalakitására, javitására és ujonnani lackirozására a legszolidabb kiállitás és legjutányosabb árak mellett.
Számos pártfogást kér
Lajosy Béla,
kocsigyártó, (Sattler)

Fényes és tisztességes mellékkereset
kinálkozik kereskedőknek, ügynököknek és bármely rangu egyes személyeknek az osztrák melléktartományokban, egy bécsi jóhirnevü ház képviselete által.
Ajánlatokat **A. B. & Co. 2837.** sz. a. Daube G. L. és társ hirdetési irodája Bécsben, Singerstrasse 8. továbbit.
245 1—6

Kiadó tulajdonos: a debreczeni függetlenségi párt.

Debreczen, 1877. Nyomatott Tiszai Dániel könyvnyomdájában.